

جواز ثبت اختراع چیست؟

جواز ثبت اختراع، حقی انحصاری است که به یک اختراع اعطاء می‌شود. این اختراع، محصول یا فرآیندی است که بر اساس آن، راه جدیدی برای انجام یک کار و یا راه حل تکنیکی جدیدی جهت حل یک مشکل ارائه می‌شود.

جواز ثبت اختراع، چه فایده ای دارد؟

جواز ثبت اختراع، موجب حمایت از محصول اختراع شده برای صاحب آن می‌شود. این حمایت برای مدت محدودی اعطاء می‌شود که اغلب بیشتر از ۲۰ سال نخواهد بود.

جواز ثبت اختراع، باعث چه انواعی از حمایت می‌شود؟

معنای جواز ثبت اختراع این است که یک اختراع نمی‌تواند بدون رضایت و اجازه مالک آن، بطور تجاری ساخته، استفاده، توزیع و یا به فروش برسد. اینگونه حقوق، توسط دادگاه‌ها که معمولاً در اکثر نظام‌ها قدرت و اختیار جلوگیری از قانون شکنی را دارند، ضمانت اجرائی می‌یابند و بالعکس چنانچه شخصی بتواند اختراعی را (با توجه به قرائن) با اطمینان مورد تردید قرار دهد، عدم اعتبار جواز آن توسط دادگاه اعلام می‌شود.

چه حقوقی به صاحبان جواز تعلق می‌گیرد؟

چه کسی اجازه دارد از اختراع ثبت شده در مدت زمان اعتبار حمایت قانونی آن، استفاده نماید؟ صاحب جواز می‌تواند رسماً

اجازه استفاده از اختراع ثبت شده را بر اساس شرایطی که مورد قبول طرفین یک قرارداد باشد، به دیگران صادر کند. همچنین صاحب جواز می‌تواند حق امتیاز اختراع خود را بفروش برساند که در این صورت، خریدار، صاحب جدید جواز خواهد بود و به محض خاتمه مدت زمان اعتبار یک جواز، حمایت خاتمه یافته و اختراع مربوطه وارد قلمرو یا مالکیت عمومی می‌شود، و این بدان معنی است که حق انحصاری یک اختراع، از مالک اصلی آن سلب شده و بهره‌برداری تجاری از اختراع، به دیگران منتقل می‌شود.

چرا جواز ثبت اختراع ضرورت دارد؟

جواز ثبت اختراع با به رسمیت شناختن خلاقیت مخترعان و حفاظت از پاداش مادی مربوطه به اختراع قابل فروش ایشان، باعث دلگرمی آنها می‌شود. این دلگرمی‌ها، نوآوری را تشویق نموده و نویدبخش اطمینان در کیفیت رو به رشد و مستمر زندگی انسان است.

ثبت اختراع چه نقشی در زندگی روزمره (جوامع) دارد؟

ثبت اختراعات، در واقع بر تمامی جوانب زندگی بشر سایه افکنده‌اند. به چند نمونه توجه فرمائید:

الف: روشنایی الکتریکی (اختراع ثبت شده آقایان ادیسون و اسوان).

ب: پلاستیک (اختراع ثبت شده آقای بیکنند).

پ: قلم خودکار (اختراع ثبت شده آقای بیرو).

ت: ریزپردازنده‌ها (اختراع ثبت شده آقای اینتل).

تمامی صاحبان جوازهای ثبت اختراعات، در قبال حمایتی که می‌شوند، ملزم به آشکارسازی اطلاعات مربوط به اختراع خود برای عموم می‌باشند تا بدین طریق بر پیکره کلی اطلاعات فنی موجود افزوده و باعث غنی‌سازی چنین اطلاعاتی در سطح جهان شوند. روند چنین افزایشی در معلومات عمومی، باعث ارتقاء خلاقیت‌های بعدی و ترویج نوآوری در دیگران می‌شود. بدین ترتیب، جواز ثبت اختراعات، نه تنها حمایتی است برای صاحبان آنها، بلکه اطلاعات ذقیتمتی را برای انگیزش و الهام بخشیدن به تحقیقات و اختراعات نسل‌های بعد در دسترس می‌گذارد.

جواز ثبت اختراع چگونه اعطاء می‌شود؟

اولین مرحله در کسب جواز، تنظیم و تسلیم یک تقاضانامه است. تقاضانامه جواز، بطور کلی شامل عنوان اختراع، نشانه‌ای از زمینه تکنیکی آن و سابقه و توصیفی از اختراع، با زبانی روشن و همراه با جزئیات کافی است. به نحوی که فردی با درک متوسط از موضوع مورد نظر، بتواند از آن اختراع استفاده کرده و یا بطور بهتری آنرا تجسم کند. چنین توصیف‌هایی معمولاً با تصاویر دستگاه مورد نظر از قبیل، نقشه کلی، نمودارهای (عرضی یا طولی) و طرح قطعات مختلف، جهت توصیف بهتر شیء اختراع شده همراه می‌باشد. همچنین تقاضانامه، مطالبات متنوعی را که در واقع تعیین کننده دامنه حمایت اعطا شده می‌باشد در برمی‌گیرد.

سازمان
جهانی
مالکیت
فکری

ثبت اختراع چیست؟

نشانی:

شیراز- بلوار جام جم، ساختمان مرکزی دانشگاه شیراز، طبقه پنجم،

معاونت پژوهشی

تلفن: ۰۷۱۱-۶۲۸۶۴۲۶

نمابر: ۰۷۱۱-۶۲۸۶۴۲۱

آدرس اینترنتی:

<http://research.shirazu.ac.ir>

E-mail: viceres@hafez.shirazu.ac.ir

دفتر مالکیت فکری دانشگاه شیراز

<http://research.shirazu.ac.ir/ipo/ipo.htm>

چه گونه‌هایی از اختراعات قابل حمایت‌اند؟

بطور کلی یک اختراع، باید شرایط ذیل را واجد باشد تا بوسیله جواز ثبت مربوطه، حمایت شود.

الف: باید فایده‌ای واقعی داشته باشد.

ب: باید در آن سازه یا عنصری باشد که در مقایسه با (موارد قابل مقایسه) در علم و تکنیک که اصطلاحاً آنرا هنر پیشین می‌نامند، سابقه‌ای برای آن یافت نشود.

پ: یک اختراع باید واجد درجه‌ای از ابتکار باشد، تا حدی که ردیابی آن توسط شخصی که معلوماتی متوسط در زمینه تکنیکی مربوطه دارد، ممکن نباشد.

ت: موضوع اختراع باید به لحاظ قانونی، قابلیت و اجازه حمایت را داشته باشد. چون در بسیاری از کشورها (به یک یا چند دلیل) تئوری‌های علمی، روش‌های ریاضی، انواع گیاهان و جانوران، کشفیات مواد طبیعی، روش‌های بازرگانی یا روش‌های پزشکی (به لحاظ اخلاقی و یا به لحاظ صدماتی که به تولیدات بهداشتی می‌زنند) بطور کلی قابل حمایت نیستند.

چه کسی جواز ثبت اختراع را اعطاء می‌کند؟

جواز ثبت اختراع بوسیله یک دفتر ثبت ملی یا یک سازمان منطقه‌ای که این کار را برای چند کشور انجام می‌دهد اعطاء می‌شود. مانند دفتر ثبت اختراع اروپا (EPO) و یا سازمان مالکیت فکری آفریقا (OAPI). تحت چنین نظام منطقه‌ای، متقاضی، حمایت از اختراع خود را در یک یا چند کشور درخواست می‌نماید و این خود کشورهای عضو هستند که تصمیم می‌گیرند این حمایت را اعطاء کنند یا نه. (اما) WIPO با سرپرستی و حمایت از قرارداد اجرائی همیاری در ثبت اختراعات، تقاضانامه حمایت از اختراع یک متقاضی را ثبت کرده و بهمان نحوی از آن حمایت می‌کند که در یک کشور مشخص حمایت می‌شود. گستره این حمایت شامل کلیه کشورهای عضو می‌شود، مگر اینکه متقاضی، درخواست خود را محدود به بعضی از آنها نماید.